

BM-NOTITIE 2012

Weerselo Bornsestraat 15 en 15a

Nader onderzoek vleermuizen, vogels en steenmarter.
DEFINITIEF (VERSIE 2)

B. Voerman & J. van Suijlekom, 14 december 2012

In samenwerking met



Aveco de Bondt
ingenieursbedrijf

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Algemeen	3
1.2	Methode / doel	4
2	Resultaten van het veldonderzoek	5
3	Conclusies en aanbevelingen	7
3.1	Conclusies	7
3.2	Aanbevelingen	7

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In samenwerking met Aveco de Bondt BV heeft Buro Maerlant een nader onderzoek naar vleermuizen, vogels een steenmarter uitgevoerd in het plangebied Bornsestraat 15/15a in Weerselo (figuur 1). Aanleiding voor het onderzoek is de geplande herontwikkeling van het plangebied voor de bouw van 1 woning met inwoning, waarbij de huidige opstallen worden gesloopt. Tijdens een eerder uitgevoerde quickscan door Buro Maerlant in het najaar van 2011 (Buro Maerlant i.s.m. Aveco de Bondt BV, d.d. 9 september 2011), is het plangebied reeds onderzocht op (potentieel) aanwezige natuurwaarden. De aanwezige bebouwing is beoordeeld als mogelijk geschikt voor vleermuizen, diverse broedvogels en steenmarter.

Op basis van deze vooronderzoeken is aanbevolen nader onderzoek uit te voeren naar vleermuizen, steenuil, huismus en steenmarter. met een batdetector conform het protocol van de Gegevensautoriteit Natuur.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (rood).
Bron ondergrond: Google



1.2 Methode / doel

Op de locatie is de eigenaar voornemens de aanwezige opstallen te slopen waardoor de mogelijkheid ontstaat voor de bouw van 1 woning met inwoning. De planning is éérst opstallen te slopen en een nieuwe woning te bouwen, alvorens over te gaan op de sloop van het huidige woonhuis. Voor deze ruimtelijke ontwikkeling is een aanvullend natuuronderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid en gebruiksfunctie van het gebied voor vogels uit categorie 1-4, vleermuizen en steenmarter. Het veldonderzoek is uitgevoerd door B. Voerman.

Voor het vleermuisonderzoek zijn 5 bezoeken uitgevoerd. Het onderzoek in april was specifiek gericht op het in kaart brengen van baltende grootoorvleermuizen. De bezoeken in mei en juni waren gericht op het vaststellen van kraam- en zomerverblijven. De beide najaarsbezoeken waren gericht op baltende dieren.

Tijdens alle bezoeken is eveneens gericht gezocht naar aanwijzingen van aanwezigheid van huismus, steenuil en steenmarter. In Tabel 1 staan de velddata weergegeven.

datum	tijdstip aan- vang	temperatuur	onderzoek
4-4-2012	20.15u	zwaar bewolkt, droog, wind- kracht 2, 6 °C	vleermuizen, vogels
24-5-2012	21.00u	onbewolkt, droog, windkracht 1, 20-18 °C	vleermuizen, vogels
28-6-2012	3.45u	onbewolkt, droog, windkracht 0, 12 °C	vleermuizen, vogels
16-8-2012	23.30u	half bewolkt, droog, windkracht 2, 23-20 °C	vleermuizen
11-9-2012	1.30u	zwaar bewolkt, droog, wind- kracht 2, 12 °C	vleermuizen

Tabel 1
Data en weersomstandigheden veldbezoeken

Vleermuizen

Alle vleermuisonderzoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector, Pettersson d240x en opnameapparatuur. Van de aangetroffen vleermuizen zijn steekproefsgewijs geluidsopnamen gemaakt om middels speciale software de geluiden nader te analyseren. De ochtendronde was specifiek gericht voor het in kaart brengen van zwermende dieren bij verblijfplaatsen. De avondronden zijn ruim voor zonsondergang gestart. De ochtendronde duurde tot zonsopkomst. De beide najaarsronden waren specifiek gericht op baltsende mannetjes. Deze rondes zijn 's nachts uitgevoerd waarbij 1-2 uur is gepost op de locatie. Tijdens de avondronden is eveneens visueel gezocht naar sporen van vleermuizen als uitwerpselen, prooi-resten (vlindervleugels ed) enz.

Huisemus

Voor de huismus is gezocht naar territoriale mannetjes en nestindicerende activiteiten. Daarnaast is gezocht naar aanwezige nesten.

Steenuil

Voor de steenuil is middels geluidsnabootsing in de directe omgeving gezocht naar territoria.

Steenmarter

Tijdens het onderzoek is gericht gezocht naar sporen van deze soort, als uitwerpselen, geuren, vaste verblijfplaatsen en dergelijke.

2 Resultaten van het veldonderzoek

Algemeen

De te slopen schuren zijn van binnen en buiten onderzocht op sporen. Enkele delen hebben een spouw, meer dubbelwandig, maar zijn nauwelijks geschikt als verblijfplaats. Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen in de schuren, de mogelijkheden van verblijfplaatsen lijken hier vrij klein op enkele plekken na. Met name de woning is geschikt voor verblijfplaatsen. Op het terrein is nauwelijks verlichting aanwezig dat een storend effect kan hebben op vleermuizen. Ook is nauwelijks verlichting langs de Bornsestraat aanwezig.

Tijdens de voorjaarsbezoeken zijn drie soorten vleermuizen aangetroffen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger

Vleermuizen

Gewone dwergvleermuis

Het hoogste aantal getelde gewone dwergvleermuizen werd gedaan tijdens het tweede bezoek op 24 mei. Tijdens dit bezoek zijn minimaal 16 dieren op of nabij de planlocatie waargenomen. De eerste dieren komen net na zonsondergang vanuit westelijke richting het plangebied binnen. Gezien de waarnemingen lijken de dieren afkomstig vanuit de naastgelegen woning. Veel dieren blijven enige tijd foerageren tussen de forse zomereiken langs de Bornsestraat waarna een deel lijkt door te trekking richting noord. De zomereiken langs de weg blijken van groot belang als foerageergebied en vliegroute. Tijdens de ochtendronde is met zekerheid 1 invliegend mannetje in de woning vastgesteld. Twee dieren waren verdacht lang aanwezig in de directe omgeving tijdens zonsopkomst. Hierdoor is het sterk aannemelijk dat deze dieren alsnog in de woning een verblijfplaats hadden. Dit is echter niet met zekerheid vastgesteld. Al lijkt de kans erg klein dat de dieren alsnog zijn doorgevlogen. Tijdens de baltsperiode zijn geen baltsende dieren vastgesteld.

Er kan worden gesteld dat er solitaire mannetjes (1-3 ex) in de woonboerderij een verblijfplaats hebben. In de schuren zijn geen verblijfplaatsen aanwezig. Op de planlocatie is geen kraam- of zomerverblijf aanwezig. Er zijn geen indicaties van een winterverblijf aangetroffen.

Laatvlieger

Van de laatvlieger zijn tijdens het tweede bezoek tot 2 dieren korte tijd foeragerend bij de zomereiken langs de Bornseweg aangetroffen. Deze dieren lijken geen binding met de planlocatie te hebben. Dit wordt bevestigd doordat de dieren ruim na zonsondergang pas worden aangetroffen. Tijdens de najaarsronden zijn geen laatvliegers vastgesteld.

Rosse vleermuis

Van deze soort zijn tot een maximum van 3 dieren (28-6) zwermend aangetroffen rondom zomereiken in een aangrenzende wei. Er is niet specifiek gepost op deze locatie, maar vermoedelijk is hier een verblijfplaats aanwezig. Tijdens het tweede bezoek zijn eveneens twee dieren overvliegend vastgesteld, richting noord. Er zijn geen dieren met een specifieke binding tot de planlocatie vastgesteld.

Overige soorten

Huismus

Er zijn geen waarnemingen van territoriale huismussen vastgesteld. Eveneens zijn geen nestin-dicerende waarnemingen of losse nesten aangetroffen.

Steenuil

Er zijn geen waarnemingen van steenuilen of sporen in relatie tot de planlocatie verricht. Het plangebied maakt geen deel uit van een territorium van deze soort.

Steenmarter

Er zijn geen sporen van deze soort aangetroffen. Er bevindt zich geen vaste verblijfplaats op de planlocatie.

Overige waarnemingen

Op de planlocatie zijn territoriale waarnemingen verricht van: merel, spreeuw, zanglijster, roodborst en winterkoning.

3 Conclusies en aanbevelingen

3.1 Conclusies

Vleermuizen

Het slopen van de opstallen kan ten aanzien van vleermuizen worden uitgevoerd zonder verdere restricties in het kader van de Flora- en faunawet. Voor het slopen of grootschalig verbouwen van de woning zijn nadere compenserende en mitigerende maatregelen noodzakelijk door aanwezigheid van verblijfplaatsen van solitaire gewone dwergvleermuizen. Solitaire dieren zijn vrij flexibel in plaatskeuze, echter zijn ook individuele verblijfplaatsen beschermd. Doordat voorafgaande aan de sloop van het woonhuis een nieuwe woning wordt gerealiseerd, wordt een goed alternatief geboden binnen hetzelfde biotoop. Van negatieve effecten en / of verstoring is dan géén sprake. Doordat het enkele dieren betreft zijn effecten op populatieniveau op voorhand niet aan de orde.

Overige soorten

In het plangebied zijn algemene broedvogels aangetroffen. Dit betreft allen soorten die flexibel zijn in nestplaatskeuze (categorie 5 soorten). Buiten de broedperiode zijn de nesten niet beschermd.

3.2 Aanbevelingen

Vleermuizen

Aanbevolen wordt een mitigatieplan / ecologisch protocol op te stellen voor de gewone dwergvleermuis. Met vrij eenvoudige middelen kan worden voorkomen dat verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden:

- » Toegankelijk maken van de nieuwbouw voor vleermuizen (spouwmuren met open stootvoegen 15 mm breed, en/of gevelpannen met voldoende tussenruimte).
- » Sloop woonhuis buiten de kwetsbare periode (winterrust) en ná de bouw van de nieuwe

woning.

- » Indien sprake is van overlap in de planning dienen tijdig vervangende vleermuiskasten te worden geplaatst ter overbrugging van de periode van sloop tot realisatie van de nieuwbouw. Voor de gewone dwergvleermuis zijn kasten bewezen succesvol.

Aanbevolen wordt het op te stellen mitigatieplan / protocol ter goedkeuring in te dienen bij Dienst Regelingen van het ministerie van EL&I middels een ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet (positieve afwijzing). Dit is bij afdoende maatregelen géén verplichting. Een verantwoorde uitvoer ligt bij de initiatiefnemer. Dienst Regelingen adviseert een dergelijke aanvraag om in het geval van bezwaar en/of een verzoek om handhaving een beschikking te kunnen overhandigen.

Vogels algemeen

De conclusies uit de quickscan blijven van kracht:

“Alle vogels in Nederland (behalve exoten) zijn beschermd middels de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Voor deze groep kan in de meeste gevallen geen ontheffing worden aangevraagd. In de praktijk betekent dit dat verstoren, verontrusten, doden en dergelijke niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. In de overige periode zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het noodzakelijk met de werkzaamheden (o.a. kappen en snoeien van bomen en struiken en de sloop van de gebouwen) te starten ruim buiten het broedseizoen. Globaal kan worden gezegd dat het broedseizoen voor vogels ligt tussen 15 maart en 15 juli. Formeel is het (bewoonde) nest van een broedvogel beschermd. De broedperiode is dus een indicatie. Ook daarbuiten zijn nesten van broedvogels beschermd”.

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085-877 86 85

E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl

KvK 18091206

Weerselo Bornsestraat

Notitie nader onderzoek natuur